

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 114/14-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Ane Garačić, kao predsjednice vijeća, te Miroslava Šovanja, Damira Kosa, doc. dr. sc. Marina Mrčele i Ileana Vinja, kao članova vijeća i više sudske savjetnice Martine Setnik, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. D. K., zbog kaznenog djela iz čl. 121. OKZRH, odlučujući o žalbi opt. D. K., podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Rijeci od 14. siječnja 2014., br. K-Rz-1/12, u sjednici održanoj 07. veljače 2017.,

p r e s u d i o j e :

I. Prihvaća se djelomično žalba opt. D. K., preinačuje se pobijana presuda u odluci o kaznenoj sankciji, te se opt. D. K., zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ranjenika i bolesnika, iz čl. 121. OKZRH, za koje je tom presudom proglašen krivim osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od dvanaest godina.

II. Žalba opt. D. K. u ostalom dijelu odbija se kao neosnovana, te se u ostalom pobijanom a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijski sud u Rijeci proglašio je krivim opt. D. K. da je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv ranjenika i bolesnika, iz čl. 121. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 91/92, 39/92, 31/93, 108/95 i 28/96, dalje u tekstu: OKZRH), na način opisan u izreci pobijane presude, i na temelju istog propisa, osudio ga na kaznu zatvora u trajanju od petnaest godina.

Na temelju čl. 132. st. 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02, 143/02, 62/03 – pročišćeni tekst i 115/06, dalje u tekstu: ZKP/97), ošt. M. B.₁ je sa imovinskopравnim zahtjevom upućena na parnicu.

Na temelju čl. 122. st. 1. ZKP/97, u vezi čl. 119. st. 1. i 2. toč. 4., 6. i 7. ZKP/97, optuženik je obvezan podmiriti troškove kaznenog postupka sudu u iznosu od 2.855,92 kn za gotove izdatke i 1.000,00 kn na ime paušalnog iznosa.

Protiv te presude žali se opt. D. K. putem branitelja K. D., odvjetnika iz R., formalno zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a sadržajno i zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka i odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje ili preinači oslobađanjem optuženika od optužbe.

Odgovor na žalbu optuženika podnio je državni odvjetnik, s prijedlogom da se ta žalba odbije kao neosnovana i potvrdi prvostupanjska presuda.

Zamjenica Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, vratila je spise koji su joj dostavljeni na dužno razgledanje, sukladno odredbi čl. 474. st. 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br: 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda, 143/12 i 56/13, dalje u tekstu: ZKP/08).

Sjednica vijeća održana je u odsutnosti optuženika kojem se sudilo u odsutnosti, te branitelja optuženika K. D., odvjetnika iz R. i državnog odvjetnika koji nisu pristupili iako su uredno izvješteni o sjednici vijeća (čl. 475. st.5. ZKP/08).

Žalba opt. D. K. djelomično je osnovana.

Nije u pravu žalitelj kada smatra da je sud predočavajući fotografije pojedinih osoba prilikom ispitivanja svjedoka S. B. proveo nezakonito prepoznavanje i time počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, iz čl. 367. st. 2. ZKP/97, jer se zapravo ne radi o radnji prepoznavanja već o pravilnom i dopuštenom načinu ispitivanja navedenog svjedoka, pri čemu prigovori vjerodostojnosti takvog iskaza predstavljaju prigovore činjenične naravi koji će se ocijeniti nastavno, u dijelu razmatranja žalbene osnove pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Iz navedenih razloga Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, nalazi da prvostupanjski sud nije počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, na koju se u žalbi sadržajno poziva optuženik, niti se radi o bilo kojoj povredi postupka iz čl. 476. st. 1. toč. 1. ZKP/08, na koje ovaj drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

Protivno žalbenim navodima optuženika kojima prigovara da je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno, prvostupanjski sud je savjesnom i svestranom ocjenom obrane optuženika i svih izvedenih dokaza, kako svakog za sebe tako i u njihovom međusobnom odnosu, ispravno i potpuno utvrdio činjenično stanje poblježe opisano u izreci pobijane presude i na isto pravilno primijenio zakon kada je zaključio da je optuženik počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv ranjenika i bolesnika, iz čl. 121. OKZRH, na način opisan poblježe u izreci pobijane presude, pri čemu je za svoje zaključke dao valjane razloge koje u cijelosti prihvaća ovaj drugostupanjski sud i na njih upućuje žalitelja radi izbjegavanja nepotrebnog ponavljanja.

Pravilnom ocjenom iskaza optuženika i svjedoka ispitanih tijekom postupka te postojećih materijalnih tragova i provedenog vještačenja, ispravno zaključuje prvostupanjski sud da je utvrđeno kako je optuženik za vrijeme oružanog sukoba između aktivnog i rezervnog sastava JNA i TO tzv. SAO Krajine i Hrvatske vojske, kao pripadnik srpskih

paravojnih postrojbama Stanice javne bezbjednosti P., sudjelovao u postavljanju zasjede pripadnicima HV-a, u koju su upali Z. i S. B., kojom prilikom je Z. B. teško ranjen, nakon čega su obojica zarobljeni, te je optuženik prišao ranjenom Z. B. i usmrtio ga hicem u glavu iz vatrenog oružja.

Pravilno je sud zaključio da obrana optuženika koji poriče da bi on na opisani način ubio ranjenog i zarobljenog oštećenika nije osnovana, jer je suprotna iskazima svjedoka S. B., B. K. i M. B., koji su u osnovi uvjerljivi i suglasni, kako međusobno tako i sa materijalnim dokazima i rezultatima provedenog medicinskog vještačenja, a iz kojih slijedi opravdan zaključak da je upravo optuženik prišao ranjenom i zarobljenom oštećeniku i usmrtio ga hicem iz vatrenog oružja u glavu, sve iz razloga jer nitko nije htio nositi ranjenog oštećenika do kamiona s kojim su došli na mjesto događaja. Iz suglasnih iskaza navedenih svjedoka i nalaza medicinskog vještaka proizlazi da je oštećenik ubijen hicem iz vatrenog oružja, a okolnost je li to bio vojni snajper cal. 7,9 mm ili tek puška koja je imala optiku, kako kaže svj. S. B., nema onaj značaj koji mu u smislu nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja pridaje žalitelj, jer bitno je da je upravo optuženik ispalio hitac tako što je prislonio pušku na glavu oštećenika, za što je sud dao valjane razloge koje u cijelosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud.

Slijedom izloženog, Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud smatra da je prvostupanjski sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje i pravilno primijenio zakon kada je radnje koje je na opisani način poduzeo optuženik pravno označio kao kazneno djelo ratnog zločina protiv ranjenika i bolesnika, iz čl. 121. OKZRH, te stoga žalba optuženika zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja nije mogla biti prihvaćena.

Kako je dana 01. siječnja 2013. stupio na snagu Kazneni zakon („Narodne novine“ br. 125/11 i 144/12 – dalje u tekstu: KZ/11), te iako u istom više nema posebnog kaznenog djela protiv ranjenika i bolesnika, kako je ono propisano u čl. 121. OKZRH, ipak postoji pravni kontinuitet inkriminacije za koju se tereti optuženik jer je i po KZ/11, u čl. 91. kažnjivo inkriminirano ponašanje, jer ratni zločin čini onaj tko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme...oružanog sukoba počini neko od teških kršenja protiv osoba ... zaštićenih Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949, pri čemu je jedno od takvih teških kršenja i ubojstvo, a upravo za ubojstvo ranjenog i zarobljenog oštećenika se optuženik i tereti. S obzirom da je za kazneno djelo ratnog zločina iz čl. 91. st. 1. alineja 1. KZ/11, propisana kazna zatvora najmanje pet godina ili kazna dugotrajnog zatvora (koja po odredbi čl. 46. st. 1. KZ/11 ne može biti kraća od dvadeset i jedne niti dulja od četrdeset godina), to u ovom slučaju, suglasno odredbi čl. 3. st. 2. KZ/97, koju je u istom članku zadržao i KZ/11, treba predmetno kazneno djelo kvalificirati po odredbi čl. 121. OKZRH, koji je bio na snazi u vrijeme počinjenja djela, jer je isti blaži po zapriječenoj kazni (kazna zatvora najmanje pet godina ili kazna zatvora od dvadeset godina).

U pravu je opt. D. K. kada se žali zbog odluke o kazni smatrajući opravdano, kako to proizlazi iz sadržaja žalbe, da mu je odmjerena prestroga kazna, a što je posljedica činjenice da mu je sud kao otegotno cijenio okolnosti koje se ne mogu pripisati postupcima optuženika, jer zaista optuženiku se ne može kao otegotno uzimati postupanje sa beživotnim tijelom pok. oštećenika, ili zarobljavanje i postupanje prema bratu i roditeljima pok. oštećenika. Stoga je valjalo prihvatiti djelomično žalbu optuženika u odnosu na kaznu te mu je ista odmjerena u

trajanju od dvanaest godina, jer je po nalaženju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao drugostupanjskog suda, imajući na umu sve ostale pravilno utvrđene okolnosti, opravdano očekivati da će se upravo takvom kaznom prema optuženiku ostvariti svi vidovi i svrhe kažnjavanja.

Prema svemu što je izloženo, trebalo je na temelju čl. 486. st. 1. i čl. 482. ZKP/08, presuditi kao u izreci ove drugostupanjske presude.

Zagreb, 07. veljače 2017.

Zapisničar:
Martina Setnik, v.r.

Predsjednica vijeća:
Ana Garačić, v.r.